

Нужен фестивал, търсец себе си

Никола Вангов

Този фестивал е непряк наследник на националните прегледи на детско-юношеската драматургия и театър, които преди вече много години се провеждаха периодично в Търговище. Те бяха само за постановки за деца и юноши на драматичните театри. Като правило нивото на тези прегледи беше високо, редица от най-талантливите ни режисьори представяха свои спектакли, авторитетни писатели и драматурзи писаха пиеси специално за прегледите, а театрите се бориха за правото на първа постановка на нова пиеса на Валери Петров, Борис Априлов, Маргарит Минков, Боян Папазов и много други... Съревнование то стимулираше написването и поставянето на нови български детски пиеси. Пиша това не от носталгия, а за да се опитам да обясня очевидно традиционния интерес на търговишката публика и общественост към този ставащ все по дефицитен дял на българския театър.

Амбициозното ръководство на Драматичния театър в Търговище знае върху каква традиция се опира, съзнава и днешните трудности пред своя благороден и нужен, развиващ се през годините, проект. Съвсем не му е лесно.

В търсене на свое разпознаваемо място в картата на българските театрални фестивали, организаторите на „Вълшебната завеса“ разтварят вратите на своя афиш както за драматичните театри, така и за куклените. Те вече обявяват и конкурс за драматургия, отговаряща на формулата на фестивала. Натрупаният опит в организирането му е респектиращ. Фестивалът вече е формирал ядро от интелигентни съмишленици (Петър Петров – директор на ДТ-Търговище и главен организатор на форума, Димитър Чернев, Йоана Спасова, Димитър Димитров, Тодор Маголев и други), които непрекъснато правят усилия да го обогатят, да увеличат престижа му, да привлекат и млади театри към каузата му.

За първи път присъствах на този фестивал. Впечатленията ми са богати на надежди, но и богати на горчиви констатации. Съзнавам, че да селектираш афиш на този фестивал не е лесно, особено на спектакли за деца на драматичните театри. На прегледа преди години му беше по-лесно: всеки драматичен театър *трябваше* да постави всеки сезон поне по едно детско представление. Сега това са забравени неща. Сега големите ни автори не пишат за деца, театрите не поставят подобни спектакли, министерството не стимулира този дял от театъра ни.

Мисля, че това вешае катастрофа. Ние вече разсъждаваме ден за ден, оцеляваме днес без капка размисъл за бъдещето. Ние не възпитаваме своята публика и оставяме всичко на телевизията. Това нерядко се

вижда и от спектаклите ни за възрастни. Но защо сякаш вече сме отписали и бъдещите си зрители?!

Нямат вина организаторите. При повече средства биха могли да поканят един-два по-добри спектакли, но това едва ли ще промени картината, защото драматичните театри правят детски представления, ако въобще правят, покрай другото, без да влагат въображение, майсторство, средства... Как да погледнем на част от включените в афиша спектакли, ако ги съпоставим с онези невероятни спектакли по Валери Петров на Маргарита Младенова, ако си спомним за „Главанаци“ на Андрей Аврамов, за „Междучасието“ на Стоян Камбарев. Примерите могат да бъдат много повече и отиващи в още по-стари времена...

В този смисъл фактът, че куклените спектакли показаха по-високо майсторство, не изненадва. В тях повече е съхранено „чистото дишане“ на театъра, в тях има повече непредади се на рутината и отчаянието творци, в тях талантливите колеги не се „срамят“ да работят за деца.

Този фестивал, подобно на други свои колеги, не успява да осигури престижен подбор от гостуващи от чужбина спектакли. Разбирам финансовите проблеми, но сигурно е в сила също и „бартерната логика“ на поканите. От това никой не печели.

И така. Имаме един нужен и перспективен фестивал, който трябва по-упорито да търси себе си. Децата го заслужават. Техните възторжени очи, техните благодарни усмивки, прикованото им внимание в онова, което им показваме – всичко това ни задължава.

„Изгубеният ключ“
„The Lost Key“

